

Dr. Koroščevemu govoru je sledilo poročilo g. poslanca Pušenjaka, ki je govoril o novih davkih. Z ozirom na temeljito poročilo g. Pušenjaka je sprejel zbor enoglasno sledečo resolucijo:

«Odklanjamo predloženi vladni načrt davčnega zakona in zahtevamo, da se čimprej izvede izenačenje davkov v celi državi potom davčnega zakona, ki bo obsegal kolikor mogoče malo vrst davkov, in se bo obdavčenje izvršilo po davčni moči in progresivno».

Na to je sledilo poročilo tajništva Kmetijske zveze. Po končanem poročilu tajništva je poročal urednik «Domoljuba» g. Zabret o potrebi časopisja za KZ. Glede agitacije za našo kmetijsko časopisje je bila sprejeta sledeča resolucija:

Občni zbor pozivlja vse Kmetijske zveze, da začno takoj z agitacijo za lista «Domoljub» in «Slov. Gospodar». Vsak član Kmetijske zveze mora biti naročen na enega ali drugega. Naš cilj mora biti, da je v vsaki hiši ali «Domoljub» ali «Slov. Gospodar».

Zborovalci so tudi predlagali kot zvezni znak: križ, klad in grozd. Centrali se je naročilo, da ukrene potrebno glede znaka in legitimacij. Sprejet je bil tudi predlog, da se pripravi vse potrebno, za izdajanje posebnega lista za odbornike. Po končani razpravi so bile predlagane in sprejete sledeče resolucije:

1. Z ozirom na protiverske odredbe centralne vlade, zadevajoč naše šolstvo, z ozirom na kulturni boj, ki ga vodi Višji šolski svet v Ljubljani proti našemu šolstvu, ki ga po pretežni večini vzdržuje krščansko misleče ljudstvo, z ozirom na sklep Višjega šolskega sveta, da se naj ukinejo zasebna učiteljska in razpusti organizacija krščansko mislečega dijaštva «Razor», z ozirom na denuncijantske in naravnost policijske blejske resolucije liberalnega učiteljstva — izjavlja občni zbor JKZ, da so vsa ta dejstva brezobzirno žaljenje in izzivanje krščanskega slovenskega ljudstva. Občni zbor izjavlja, da bo JKZ vodila najostrejši in brezobzirni boj za krščansko šolo.

Občni zbor poziva načelstvo, da poskrbi, da se v najkrajšem času osnuje posebna organizacija v obrambo krščanske šole.

2. Občni zbor izjavlja, da vodi centralistična vlada, v kateri sede tudi zastopniki SKS, naravnost protikmetijsko carinsko politiko, ki mora ugonobiti malega kmeta. Občni zbor zahteva, da se takoj odpravi ali vsaj zniža carina na prešutarje in živino ter da istočasno poskrbi vlada za prehrano meščanskega in delavskega prebivalstva.

3. Občni zbor JKZ vzame politično poročilo dr. Korošca z odobravanjem na znanje. Odobrava zlasti opozicijsko taktiko Jugoslovanskega kluba v velikem boju za zakonodajno avtonomijo in mu naroča, da se njegova politika giblje tudi nadalje v tej smeri.

Temeljiti razpravi o resolucijah je sledila volitev načelstva. Izvoljeni so bili dosedanjí člani.

Končno je še govoril o zavarovanju za živino gosp. živinozdravnik Černe. O združništvu je še govoril g. prof. Remec in pozival na živahno sodelovanje Zadrugne in Kmetijske zveze.

Lepo uspeli občni zbor Kmetijske zveze je trajal od 10. ure predpoldne do treh popoldne, nakar ga je zaključil g. predsednik Pogorelec.

Politični ogled.

Država SHS.

Danes teden se je mudil v Beogradu bolgarski ministrski predsednik g. Stambolijski. Beograjska vlada ga je končno le morala sprejeti, ko je videla, kako ga sprejema Češka in Rumunija. Namen njegovega prihoda je bil odkrit razgovor z vladnimi prvaki v svrhu sporazuma obeh držav in pa obvestilo, kako hoče nastopati Bolgarija na orientalski konferenci. Stambolijski je izjavil novinarjem, da je nujno potrebno prenehati z mržnjo radi nekdanjih bojov med Bolgari in Srbi. Bolgarija je krivce teh bratomornih bojov kaznovala in Srbija, oziroma Jugoslavija, naj Bolgariji nekdanjih grehov vsaj ne očita, če že ne misli tudi sama tako kot Bolgarija postopati z onimi, ki so jih zagrešili. Glede upornikov ali četašev v Macedoniji je dal prav značilno izjavo in beograjska vlada bi dobro storila, če bi o njej malo več razmišljala. Rekel je: «Kadar obravnava vprašanje četašev, je treba, da iščete krivce tudi pri Vas. Med bolgarskimi zemljoradniki in četaši ni nobene zveze. Macedonci delajo proti naši in Vaši miroljubni politiki. Vi ste dobili Macedonijo, pa lahko tudi takoj dobite Macedonce. Smatram, da je Macedonija — balkanska Irška. Macedonci so nemiren element, v katerem se pretaka slovanska, grška, turška in albanska kri. Jaz bi Macedonije niti ne hotel, ker smatram, da bi bila nesreča za Bolgarijo. Ponovno naglašam, da ne mislimo na Macedonijo in nočemo bojov radi nje. Napravite iz Macedoncev poštene državljane in v tem Vas bomo prav radi podpirali. — Generalni štab in vodstvo četašev se nabajata na srbskem ozemlju. Od tam prihajajo vse direktive, tam se vse niti predejo, a mi se v ljub temu ne pritožujemo. Na srbskem ozemlju se pripravlja krvoprelitje od strani četašev, a za to ne krivimo Vaše vlade.»

Svojih podanikov zadovoljiti, to beograjska vlada res ne zna ali pa noče. Vsi naporí Davidovič, Protiča in še nekaterih drugih za sporazum s Hrvati in Slovenci naletijo vedno na najhujše zapreke in tudi na prav umazane nakane od strani Pašić—Pribečevića in njunih pajdašev. Poslancev hrvatskega bloka, ki se pripravljajo, da pridejo v Beograd in da začnejo enkrat z aktivno politiko, se hoče otresti Pribečević na ta način, da jih hoče s pomočjo predsednika skupščine iz-

ročiti sodišču. Proti muslimanski opoziciji je pa Pašić s svojimi ljudmi, ki so v visoki državni službi, pripravil pravi pokolj, kakor se je sedaj razkrilo. Turkom po južni Srbiji se podtikajo zarotniški naklepi in pripravljeno so ljudje, ki bi turški življaj najprej izzivali, ob prvi priliki udarili po njem ter tako razvneli pravo državljansko vojno.

Ko so si oskrbeli 800milijonski kredit za vojno, so vladinovi začeli misliti na razne kupčije in life-racije, ki bodo mnogo nesle. Turškega ministra za trgovino hočejo zamenjati s kakim radikalcem, ker turška vladna skupina danes nič ne pomeni in ker radikali Turku ne privoščijo zaslužka. V Bosni nameravajo zgraditi tudi velikansko tovarno za orožje in municijo pod pretvezo, da je boljše, če se vse izdeluje doma in ne kupuje po tujini. V resnici se bo pa pri tem še več «lifralo», že pri nabavah materiala za zgradbo in opremo tovarne se bodo naenkrat lahko vsi ministri napasli.

Pravosodnemu ministru so enoglasno brez vsake razprave odklonili načrt zakona o sodnikih. Lahko si mislite, kako črno nazadnjaški je moral biti, da je celo našim vladnim gospodom predsedal. Minister pravde dr. Markavič se sedaj kuja in grozi z ostavko. Na polju korupcije se je izkazal ta minister tudi v upravljanju vojnih odškodnin. Rečem so že davno ustavili vse podpore, ki so se poprej tudi v samo malih zneskih delile, veliko so pa nagrabili Pašičevi, Markovičevi in Pribečevići prijatelji.

Italija in Ogrska.

Inozemski listi so poročali, da je sklenjen med ogrsko in italijansko vlado pravi fašistovski sporazum glede razdelitve Avstrije in pa glede vojne pripravljenosti proti Jugoslaviji. Ogrski državni obvestilni urad sedaj vse te vesti zanika kot neresnične.

Italija in Češka.

Med češkoslovaško in italijansko vlado so bile o priliki nastopa Mussolinijevega kabineta izmenjane brzogajke. Italijanski poslanik v Pragi Cardonaro je izročil zunanjemu ministru dr. Benešu brzogajko Mussolinija, v kateri se naglašja, da se bo italijanska vlada držala dosedanje politike in skušala okrepiti dosedanje prijateljske zveze med češkoslovaško in Italijo. — Češkoslovaški poslanik v Rimu je obiskal Mussolinija, od katerega je dobil zatrdilo, da se bodo v zunanji politiki vse dosedanje smernice vzdržale in da bo italijanska vlada respektirala in izvedla vse v Benetkah sklenjene dogovore.

Orientalska konferenca.

Orientalska konferenca je odložena na 20. t. m., kar je znamenje, da se zavezniške države še niso popolnoma sporazumele glede svojega nastopa. Francoski zastopnik je sicer izjavil, da je sporazum že dosežen in da so tudi vse vlade za to, da Rusija prisostvuje celi konferenci. Kemalistični odposlanec, ki je že dospel v Losano, je odkrito povedal, da vsako zavlavljevanje te konference škoduje, ker so turške mase nestrpne, ker hočejo biti še enkrat na čistem in ker se jim zdi vsako zavlavljevanje sumljivo. Če se konferenca hitro in pravično ne izvrši, se ne bo dalo preprečiti, da turški narod samostojno ne nastopi.

Nekaj protikmetijske politike.

Iz delavskih, maloposestniških krogov smo prejeli:

Opetovano ste že pisali v Vašem listu, da socialdemokratska stranka ni nič drugega, kakor družba ljudi, ki bi radi živeli brez dela. To so ljudje, kakor je zapisal še pred dobrimi 20 leti rajni dr. Vošnjak: «Lenčka, k. bi rada dobro pipala, dobro papala, nič delala, a v senci ajčkala.» Socialna demokracija vzgaja ljudi v brezdelneže, postopače, nezadovoljnce in take, ki bi radi samo delili, kar so drugi s pridnostjo pridelali. Njih sredstva so hujskanje proti kmetu, proti krščansko mislečim sodelavcem, brezdelje, štrajki, psovanje in pa divjaštvo. V svoji strasti ne poznajo brezverski rdečkarji niti svojega tovariša delavca. Evo Vam živega vzgleda:

V Waltersdorfu pri Judenburgu na Gornjem Štajerskem so baje nek dan v začetku novembra l. l. soc. demokratje v veliki množini napadli vas. Več sto soc. demokratov jo je obkolilo. Oboroženi in nahujskani delavci so vdrli v vas pod pretvezo, da odvajajo vaščanom orožje. V resnici so sociji odvzeli prebivalcem vse orožje: revolverje, puške itd. A ne samo orožje. Napadalcí so ropali vaščanom tudi drugo imetje: živež, obleko, obušalo, da, celo denar! Rdečkarji niso gledali, da je prizadeti kmet, obrtnik ali delavec, ampak so kar vprek jemali vse, kar jim je prišlo pod roko. Celo pri dveh družinah ubogih železničarjev so odnesli obleko in čevlje. Tako daleč se spozabijo nahujskani rdečkarji.

Kaj pomeni to? Najprvo so odvzeli ljudem orožje, da se vaščani ne bi mogli braniti. Enake pohode nameravajo rdečkarji vzpizoriti v drugih krajih. Tako dale. privede socialna demokracija svoje zapeljane ljudi. Tudi pri nas na Slovenskem, n. pr. v Mariboru, socialna demokracija obremenjuje prebivalstvo z novimi občinskimi davki. Novi davek na nezazidano zemljo, po katerem bi lastnik v desetih letih sploh ne bil več lastnik iste. Nov davek na stanovanja, ki bi podražil biva-lisce tudi ubogemu delavcu, železničarju ter držav-nemu nastavljenju za dva do trikrat. Novi davek na gostilniške račune. Če boš primoran iti v gostilno na hrano ali na kozarec pijače, ti podražijo vse to za 5 odstotkov. A k temu še pride nov davek na vino in pivo ter kar bo silno podražilo vsa živila — še rov uvozni občinski davek na življenjske potrebščine. To se pravi, povzročati draginjo namenoma in ljudstvo razlaščati.

Bogataši tu niso prizadeti tako močno, pač pa ljudje iz nižjih in srednjih stanov. Čudim se, da more še kde verjeti socialistom!

Nam pa se zdi, da mariborski sociji namenoma tako postopajo. Mislijo si: Ko bo po teh novih davkih draginja še večja, bo ljudstvo še bolj nezadovoljno. In tedaj bo za rdeče voditelje dana prilika za pravi njih cilj. Waltersdorf in Maribor sta si v končnih učinkih enaka in jasno izpovedujeta oba slučaja to, kar sociji zamlčujejo.

Dobrote SKS. Odkar je samostojnež Pucelj minister, smo prejeli sledeče dobrote: 1. Zvišanje kolekov in sodnijskih taks skoro za 100 odstotkov, 2. od 1. julija zvišanje železniških tarifov za 50 odstotkov, 3. zvišanje poštnin za 100 odstotkov, 4. zaprtje meje za živino sedaj, ko smo prisiljeni radi pomanjkanja krme živino v velikih množinah odprodajati, 5. načrt novega davčnega zakona, kateri vsebuje poleg dosedanjih, povišanih davkov še dva nova davka: davek na delo v višini 5 odstotkov vsega zaslužka delavca in davek na premoženje premično in nepremično. — Te dobrote naj opiše «Kmetijski list», poleg tega pa naj pove, da se po zaslugi sedanje vlade pobija draginja na račun kmeta, pove pa naj tudi, da je nekdo po zaslugi ministra Pucelja zaslužil težke milijone pri nemških volih in pri 28 tisoč komadih prašičev, ki so po izredni milosti še smeli zapustiti našo državo, pove naj nadalje, da so vsi živinozdravniki in «kmetijski strokovnjaki» napredovali v službi in končno, da je bil, radi zaslug za Vel. Lašče, odlikovan Puceljev zet Stibler. Ne pozabi naj omeniti nazadovanje Kmet. družbe in propad kmetijske šole v St. Juriju.

Velik uspeh samostojnežev. Odkar so se takozvani «kmetijski strokovnjaki» udingali SKS, se ne brigajo več za kmetijstvo, ne prirejajo več predavanj, pač pa vlečejo za svoje brezdelje masne plače iz državne blagajne. Ljudstvo se s studom in gnjevom obrača od teh ljudi in bojkotira vse ustanove, kateri ljudje «vodijo». Dokaz temu je izjava «ravnatelja» Belle-ta v zadnjem «Kmetovalcu», da nikdo več noče poslati svojih sinov v kmetijsko šolo v St. Jurij in bo ista propadla, drugi dokaz nam nudi Kmetijska družba, pri kateri pada število članov in bo kmalu prišel čas, da bo ta samostojna trdnjava, katere «delo» in popolno nesposobnost uradništva obsoja najhujše sam predsednik Pirc, štela kot ude le liberalne učitelje, gostilničarje, mesarje in druge podeželske oderuhe, kmeta pa nobenega.

Najboljšo sodbo o ministru Pucelju imajo koritarji v naši državi, ki trdijo, da bo, kar se tiče koritarstva, kmalu prekosil specialista Pašića. Le poglejmo uradne liste! Skoraj ni številke, da ne bi pustil avanzirati kake «kravje babice», ali kakega od države plačanega agitatorja Samostojne, pardon: kakega «kmetijskega strokovnjaka». V zahvalo za to se ti močje, naj se pišejo Skalicki, Vedernjak, Belle, Puklavec, Zabavnik itd. brigajo le za politiko, sedijo več v tajništvu SKS, kot v svojih uradih in čakajo na nadaljnjo povišanje. Vse, kar se malo pošteno misli, se norčuje radi odlikovanja Puceljevega zeta Stiblerja, kojega edina zasluga je, da je vzel hčer Puceljevo za ženo. Gotovo Pucelj ne šteje kot povod za odlikovanje Stiblerja veliko «priljubljenost», katero je Stibler užival pri celjski Zvezi in propad mnogih zadrug, katere je Stibler kot ravnatelj celjske Zveze ustanovil. Ali je mogoče predlagal Pucelj odlikovanje radi tega, ker je Stibler, ko je vse stranke absolviral, prispel v pristan SKS, v katerem čaka, da ob prvi priliki uskoči v kako drugo stranko? Ker se Pucelju majejo tla in bo z njim vred moral izginiti iz ministrstva njegov zet, pripravlja za njega in nekatere «zveste» masna korita pod imenom «poljedelski atašeji» v inozemstvu. Ti močje bi stali državo težke milijone, haska bi pa od njih ne imela ne država, ne kmetijstvo, temveč le — srečna SKS. Milijone, ki bi stala ta uredba, se naj da za nakup umetnih gnojil, plemenjakov, za zidanje žitnih skladišč, ustanovitve vnovčevalnic za živino itd., pa bo doseženo zvišanje produkcije in boljše vnovčenje kmetijskih pridelkov.

«Kmetijski list» — «Kmetovalec». Kdor bere «Kmetijski list», bi mislil, da samostojni minister Pucelj naj boljše skrbi za kmetijstvo, da vse doseže, da je največja sreča za slovenskega kmeta, da sedi na ministrskem stolčku kot minister poljedelstva mesar Pucelj. Žalostno, naravnost obupno sliko o delovanju ministra Pucelja nam odkriva zadnji «Kmetovalec», katerega urejujejo in pišejo sami samostojneži, ko poroča, da ni naše kmetijsko ministrstvo doseglo ne znižanih tarifov za prevoz drage krme, ne podpore za nakup krme, ne dobave živinske soli po znižani ceni, z eno besedo, da ni ničesar ukrenilo v varstvo naše živinoreje, ki je tako hudo prizadeta vsled letošnje suše. Izgovor, da vlada nima zadostnih sredstev, ne drži. Vlada in z njo vred samostojnež Pucelj je v zadnjem času dovolila večmilijonske podpore za Sokole, za nepotrebno zapravljanje ob priliki proslave Kumanovega, za pretirano slavlje v Pragi, sam g. Pucelj je na teh ponavljajočih se šumnih gostijah bil prav «zidane volje», a za podporo kmetom, ki so težko prizadeti vsled suše, ima le prazne obljube. — Umestno je, da to ugotovi «Kmetijski list», potrebno pa je tudi, da opiše resnične zasluge Pucelja in to so: odlikovanje žlahte in samostojnih veljakov za neznane zasluge, masna zarada pri volovski kupčiji v Nemčiji in pri izvozu 28.000 komadov prašičev, izvanredno naglo napredovanje samostojnežev živinozdravnikov in kmetijskih strokovnjakov.

V «Kmetijskem listu» zanima nekega koritarja, odkod dobivata «Domoljub» in «Slov. Gospodar» sredstva za svoj obstoj. Da ne bodo gg. samostojneži mislili, da so nas s tem vprašanjem spravili v kako zadrego, jini glasno povemo, da ne dobita ta dva lista ne od vlade.

ne od bank ali raznih industrijskih, veletrgovskih ali verižniških trvdik niti vinarja. Ako bo «Kmet. list» javil, koliko dobiha od vlade, dr. Zerjava, oziroma Praprotnika, Puelja iz raznih fondov, mu bomo naznačili, na kak način se vzdržujejo naši listi.

Cenjeni naročniki!

Ko smo lansko leto določali našemu listu naročnino za leto 1922, so bili v primeru z letos še zlati časi. Pred enim letom je stal 1 kg papirja D 2.25, stavec je zaslužil lani na teden še D 227.—, poština je stala od komada 2 pari. Danes pa stane kilogram časopisnega papirja D 8.50, stavec se plača zdaj na teden D 476, poština stane od komada 5 par. Letos nas stane samo prazen papir za enega naročnika D 14.15 in poština D 2.60, torej moramo plačati pri vsakem naročniku letos še samo za papir in poštino D 16.75. To so gotovi izdatki. K temu še pridejo potem stroški za tisk, stavek, upravnništvo, in uredništvo, ki so ogromni. Drugi listi so naročnino že med letom zvišali in sicer nekateri celo štirikrat. Mi tega med letom nismo storili.

Cenjeni čitatelji pa iz navedenih podatkov že sami spoznajo, da smo prisiljeni za leto 1923 zvišati naročnino, četudi to neradi storimo.

Za celo leto 1923 bo znašala naročnina za naš list:
za celo leto dinarjev 25.—,
za pol leta dinarjev 12.50,
za četrt leta dinarjev 6.50.

Cenjene naročnike prosimo, da nam ostanejo zvesti. Obenem pa naj agitirajo povsod za naš list. Lani je število naših naročnikov poskočilo za 6000, tudi letos se mora pomnožiti za isto število. Agitacija za naš list se bo uredila kakor lani in upamo, da nas naši prijatelji ne bodo zapustili. Čim več naročnikov bo imel «Slov. Gospodar» tem boljše bodo izpadle volitve za kmeta, ki se bodo gotovo vršile v letu 1923. Kdor agitira za razširjenje našega lista, ta obenem je agitira za volitve. Zatorej pa z veseljem na težko in požrtvovalno delo za naš list.

Tedenske novice.

Kmetske zveze celjskega okrožja! Koledar Jugoslov. Kmetske zveze za leto 1923 že lahko dobite v tajništvu Slov. ljudske stranke v Celju, hotel Beli vol. Koledar je trdo vezan, ima zelo lično žepno obliko kakor lanski, a je mnogo obsežnejši, ima nad 200 strani. Vsebinska je izredno mnogovrstna in za vsakega kmeta važna: Kako se zračuna kubična mera okroglih debel ali klad. Preračunanje pesti v metrsko mero. Koledar brejosti. Razmerje med živo težo in tezo zaklane živali. Koliko dobimo v odstotkih k živi teži. Prva pomoč ponesrečenim ljudem. Krmila in krmiljenje s tabelo, kako so pri nas sestavljena najbolj običajna krmila za živino. Nauki za sadjarje. Mlečni posnemalniki. Živalske kužne bolezni in cepljenje. Prva pomoč pri nezgodah in boleznih domačih živalih. Migljaji čebelarjem-začetnikom. Postavne določbe glede jamstva pri kupčijah z živino. Na koncu je za kmetski zapisnik in račune poseben blagajniški dnevnik in 56 strani praznega papirja. Cena 28 kron izvodu, po pošti 30 K. Naročajte ga skupno potem krajevnih Kmetskih zvez, če mogoče najmanj 10 izvodov, ker vam pride tako ceneje. — Tajništvo Slov. Ljudske stranke v Celju, hotel Beli vol.

Kmetskim zvezam celjskega okrožja! Zadnji okrožni smo priložili za vsako krajevno Kmetsko zvezo eno nabiralno polo. Več jih nismo mogli poslati, ker so nam pošli. Zato naj odborniki Kmetske Zveze letos zapisujejo člane za leto 1923 na navadne pole. Za prihodnje leto bomo že imeli nove nabiralne pole. Položnice za članarino priložimo prihodnji okrožnici. — Tajništvo Slov. ljudske stranke v Celju, «Beli vol.»

Na socialnem tečaju za fante in može v Celju, ki se vrši v dneh 27., 28. in 29. decembra t. l. — v sredo, četrtek in petek po Božiču pod vodstvom dr. Korošca, bodo predavanja obsegala naslednjo stvarino: I. Kmet v zgodovini. 1. Zgodovina kmetskega gospodarstva v srednji Evropi. 2. Zgodovinske borbe kmetskega stanu. 3. Najnovejša zgodovina kmetskega gospodarstva. 4. Kmet kot delavec, obrtnik in trgovec v moderni dobi. II. Kmet in gospodarstvo. 1. Zadrugištvo. 2. Zavarovanje. 3. Velikost kmetskega gospodarskega obrata. 4. Agrarne reforme. 5. Posel in delavec. 6. Kmetska proizvodnja. 7. Cene kmetijskih pridelkov. 8. Cene živini in mesu. 9. Izvozna in uvozna carina. III. Kmet kot član družbe. 1. Kmet in rodbina. 2. Kmet in občina. 3. Kmet in država. 4. Politika. IV. Kmet in prosveta. 1. Splošna, politična, gospodarska izobrazba kmeta. 2. Kmet in vera. 3. Orel. 4. Zmaga naših idej. — Tajništvo SKSZ v Celju.

Darovi za Dijaško večerjo (8. do 13. nov.). Vrtnjak Marija je poslala v imenu orliškega krožka v Križevcih 250 din. V. Holcman, kaplan v Laškem je poslal 238 din. in sicer: 163 din. so zložili cerkveni ključarji mesto venca na grob umrle g. Marije Krulje; 55 din. je daroval g. kaplan Holcman 20 pa g. Marija Zupan. — Dne 29. oktobra se je nabralo na rojstnem domu kozjanskega g. dekana M. Tomažiča ob priliki blagoslovljenja prenove ljenega križa (Zg. Kamensčak pri Ljutomeru) 170 din. Ob priliki blagoslovljenja nove kapele pri g. Sobočanu v Bučkovcih dne 5. novembra 1922 se je nabralo (poslal g. Kuk, kaplan pri Mali Nedelji) 101 din. — 100 din. je daroval g. dekan završki Ant. Podvinski, toliko so tudi nabrali svatje pri gostiji cerkv. ključarja g. Franca Smoleta v Zibiki. — 55 din. so poslali: Orliški krožek Sv. Tomaž pri Ormožu ter župnijski urad Sv. Jurij ob Pesnici. — Rojs Ivan, posojilniški tajnik v Ormožu 50

dinarjev. Čebašek Jakob, župnik pri Sv. Miklavžu nad Laškimi 30 din. — Neimenovan župnik 25 din. — Ivan Serajnik, župnik v Kolljah 20 din. Vsem darovalcem po vrni Bog tisočerkokrat, obenem pa še naj navdahne drugod dobra srca, da se bodo pri raznih slavnostih in primernih priložnostih spomnili naših ubogih lačnih dijakov. Blagajnik Dijaške večerje v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Zmaga zavednih mož. Na obnem zboru Kmetijske družbe v Ljubljani dne 8. novembra so se za Slov. Štajer volili trije novi odborniki za osrednji odbor. Naši delegati so držali sijajno disciplino. Dasiravno so samostojneži in purgarski demokrati lovili naše, može na vse mogoče načine, vendar so ostali vsi trdni. Naši kandidatje Miha Brenčič iz Spuhlje, Alojz Supanič iz Jarenine in Jakob Jan iz Gorenjske so dobili 92 glasov, a samostojno-demokratski kandidati krčmar Turnšek iz Prekope, lesotrzec Lingelj iz Ruš in milijonar Petrovar iz Ivanjkovcev samo 52 glasov. Slava zavednosti naših mož!

Skandalozno postopanje komandanta 47. pešpolka v Kruševacu. Ljubljanska divizijska oblast je na opetovano prošnjo matere-vdove Marije Lah v Podovi dovolila njenemu sinu redovu Stefanu Lah okrajšan rok službovanja od 18 na 12 mesecev (št. 20087-22). Poleg tega je divizijska oblast odločila, da se Lahu prejšnje tri mesečno aktivno službovanje v armadi odšteje od 12 mesečnega skrajšanega roka in da ima torej služiti samo 9 mesecev. Okoli 20. oktobra t. l. je dobil komandant 47. puka akt v Kruševac (št. 20442 od 16. oktobra 1922). A on Laha ni maral odpustiti. Pridrži ga še danes protizakonito in brez vsakega vzroka. Dne 1. novembra je uboga mati telegrafično prosila komandanta, naj ji vendar sina Stefana pusti domov. Plačala je brzojavni odgovor. A komandant še do danes niti odgovoril ni. Stefan Lah je poleg tega še letnik 1898. Dasiravno je vojno ministrstvo dne 11. okt. 1922 št. 15241 izdalo naredbu, da se mora ta letnik po vseh garnizijah odpustiti, ker se vojakom tega letnika vsteje službovanje v avstro-ogrske armadi in pri teh je tudi Stefan Lah. Kljub temu komandant 47. puka dela samovoljno izjeme in se ne zmeni ne za naredbo ministrstva in ne za odloke divizijske oblasti in ne za obvestilo komande mariborskega voj. okruza z dne 21. oktobra 1922, v katerem je potrjeno, da je tako že odslužil vojno službo. To so res balkanske razmere. Omenjamo, da nima Stefan Lah na svojem kmetskem posestvu v Podovi poleg okoli 70 tet stare in vedno bolane matere, nikogar. Posestvo propada, delo se ne opravlja, škoda je ogromna. A kaj je to mar ohojemu komandantu v Kruševacu! Narodni poslane Zebot je v tej zadevi vložil ostro interpelacijo na vojnega ministra in zahteval, da se take razmere, ki jemljejo ugled do vojaških oblasti, odpravijo, krivci pa kaznujejo. Ako je še več takih slučajev, prosimo prizadete, da jih nemudoma s podatki vred naznanijo Jugoslovanskemu klubu v Beograd. Proč s krivicami!

Občina Muretinci v ptujskem okraju je po poslanca Zebotu poslala vladi v Beogradu spomenico radi nujno potrebne regulacije Drave. — Ista občina je vložila tudi protest proti nameravanemu zlaganju občin v velike občine.

Opozarjamo na predavanje SKSZ, ki se vrši, kakor navadno, v petek zvečer ob pol 8. uri v dvorani v Lekarniški ulici. Agitirajte med prijatelji in znanci za čimvečjo udeležbo!

Novice od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Dolgo že ni bilo nobenih novic iz našega kraja; nismo pa še umrli ali utonili v globokem slovenjgoriškem blatu. Gospod urednik, hudo in nič kaj prijetno ni, v tem groznem blatu gaziti, tu vam mine vsako veselje za pisanje. Še letos na dan žeganja, na bolfensko nedeljo, smo gazili po vodi in blatu, zraven je padal še gost sneg; takšnega žeganja še stari ljudje ne pomnijo. Zato je tudi bežalo vse od cerkve domu. Samo bišečki fanti so si pri Ketišu malo kazali zobe, pa že drugi dan so se kesali svoje nagle jeze in prosili razžaljene odpuščanja. Radi slabega vremena tudi ni prišel noben sosednih č. gospodov na žeganje. Domači g. župnik so za to lahko šli na stražo na kor med fante in tako je prineslo slabo vreme sv. Bolfenku vsaj to veselje, da je imel v svojem hramu najlepši mir. Res, nobena nesreča brez sreče. — Moram poročati tudi o dveh nesrečah pri živini; pri dveh hišah so morali v silo zaklati lepi kravi, ki jima je običajna repa v goltancu, ozir. v sapniku, da ju niso mogli več rešiti. Je treba res velike skrbnosti pri živini, ki kar pade na mlado svežo repo in jo slastno žre; mora pač človek biti previden. — Novica je tudi, da je prišlo posestvo znanih Arnušev na Pesjaku zdaj v druge roke. Kar je bilo živeža pri hiši, žita na polju, vina v gorici, še svinjo so si 4 ostali dediči med seboj razdelili, kočo in gorico pa so prodali za lep denar. No, zdaj bi lahko poravnali vso škodo, ki jo je sodišče pripoznalo raznim posestnikom za ukradene kokoši in drugo, pa se ni poravnalo, ker se je mislilo, da ne bo sredstev. — Dne 13. novembra se je poročila dolgoletna cerkvena pevka Antonija Gajser iz pridne Gajserjeve hiše v Bišečkem vrhu z Martinom Vračič, vrlim posestnikom in zvestim krščanskim pristašem v Bišu. Bog jima daj srečne dneve v njunem zakonu! — Naša kmetijska podružnica je letos nabavila velik čistilni stroj za žito, ki je v jeseni romal od hiše do hiše, da so si posestniki čistili seme za setev. Marsikateri je bil prej nasprotnik zadrugiškega gospodarstva, zdaj pa le izprevidi korist skupnega dela; da bi le še žrtvoval tistih par kron za udnino — pa bi bil celo reden ud z vsemi pravicami in dolžnostmi Toda polagoma se bo zgodilo tudi to. — Za danes bodi dovolj. Zdravi smo vsi, umrl je samo stari Matija Celcar, ki ga zelo pogrešamo; bil je mizar in steklar, ki nam je popravil okna za zimo in še marsikateremu v prejšnjih letih napravil hišico za več-

nost. Zdaj je sam legel v njo. Bog mu daj svoj mir. — Pozdravljeni.

Še enkrat blatne ceste. (Dopis iz Mozirja). Blatnih cest še ne bo v kratkem konec, ker se je v «Novi Dobi» št. 129 zglasil nov poročevalec, ki te ceste slabe razmere potrjuje a stvari pa ne služi, ker je zašel na osebnata pota. Mar da medvojne razmere pregreva, naj bi raje odkrito povedal, da cela cestna uprava ne služi svojem namenu in bi že bilo na času, da ti gospodje pri okrajšanju poberejo svoja šila in kopita in prostovoljno odstopijo, da jih ne bo treba k temu prisiliti. Na njegove pametne nasvete pa mu naj povemo, da se okrajšanje ceste med vojno nikdar niso toliko rabile, kakor pred in po vojni. Dopisnik je pozabil, da sploh nismo imeli konj in ne blaga za prevažati in se je trgovina in industrija še le v zadnjem letu vzdignila, kar je vzrok blatnih cest. Ta dopisnik dosti brblja, pa jako malo misli in se le smeši, če pregreva, da bi vojni ujetniki okrajšanje ceste popravljali. Vprašamo ga le, kje bi se naj med vojno bila dobila potrebna hrana za take delavce, ko še za nas ni bilo živih? Da pa tudi dopisniku med vojno v zaledju ni šlo najslabše, nam je znano, ker si je ravno iz vojnega dobička kupil in prezidal lepo hišo. Politična ekspozitura in pa nemški-Gradec bi pa bore malo k cestam pripomogla. Dopisnik ni imel namena služiti stvari, marveč si je hotel ugasiti svojo jezo na nam znani osebi, s katero se on pač ne more primerjati, ker on je za mozirski trg še preklicano malo storil. Da se železnica Rečica ob Paki—Kamnik in pa loški most še ne bodeta kmalu gradila, pač ve vsak razsoden človek. Ne računamo pa s toliko nerazsodnostjo občinskih volilcev, da bi take smešne obljube pripomogle do izvolitve dotičnega, proti kateremu je naperjena ost.

Iz Laškega. Tukaj se še zmiraj poje pesem, ki se glasi: Kdor ni na Strnici lačen, v Radomljah si; na Lahomšku pijan, v Rečici tepen in v Laškem od gostilničarjev in trgovcev goljufan, ta ni kristjan. Kdor se hoče naučiti goljufati, ta naj pride v Laško, in to se je videlo na Martinov sejm, ker so različni trgovci in tuji kramarji imeli blago za 50 do 80 odstotkov ceneje od laških. Posebno je ljudstvo oblegalo štante z zimskim perilom, katerega so nekateri kar do zadnje srajce razprodali. Ko pa je zazvonilo iz visoke line poldan, se je videlo, da je polovico kramarjev odkrilo glave in molilo. Ko to ljudstvo vidi, se je prepričalo, da delajo glede dobička pred vestjo, se jih je še bolj poprijelo. Tukaj je veliko zanimanje za kmetijsko zadrujo, ki se bo tudi ustanovila. Takrat bo prišel v Laško drugi klerikalni zmaj, vsi ki ga pa pričakujemo, vam kličemo, trgovci: boste še nosili svoje široke, velike, a v kratkem preobilne hlače h krojačem, kakor ste jih že nosili med vojno.

Pogreb odličnega obrtnika v Brežicah ob Savi. V soboto, dne 11. t. m., smo položili k zadnjemu počitku kovaškega mojstra in posestnika Antona Ferencak, ki je po dolgi, z Jobovo potrpežljivostjo prenašani bolezni v najlepši moški dobi moral zapustiti svoje žalostne domače. Izguba skrbnega očeta je tem hujša, ker smo komaj tri tedne popre, pokopali vzglednega sina Tončka, kakor smo poročali v 43. številki «Slov. Gospodarja» z dne 26. oktobra. Rajni Anton Ferencak je bil dale naokrog znan kot vesten in izborn kovaški mojster, bil je dober katoličan in dolgoleten zvest naročnik naših listov. Počivaj v miru! Hudo prizadeto obitelj pa naj tolaži večno resnična beseda sv. Pisma, ki pravi, da so božje sodbe nerazumljive in nezasedljive božja pota in da božje misli niso naše misli.

Dostavek k dopisu iz Brežic «Dve izredno lepi slovesnosti.» Kakor se nam naknadno poroča iz Brežic, sta med tem po dolgem «romanju» po železnici vendarle dospela od trdke odposlana zvonova. Slovesna blagoslovitev s službo božjo se vrši v nedeljo, dne 19. t. m., ob 11. uri pri podružnici sv. Lenarta.

Velik vlom v Mariboru. V nedeljo ponoči so dosedaj še neznani vlomilci vlomili v Gospodski ulici v Mariboru pri krojaču Kokalju. Popolnoma so izpraznili izložbeno okno in veliko omaro ter odnesli za okoli 100 tisoč kron blaga. Nato so obiskali v isti hiši stanujočega trgovca Zentnerja in mu odnesli vso gotovino, ki se je nahajala v predalih in večjo množino raznega blaga. Treba pibiti, da je imel cel Maribor pod rajno Avstrijo samo 36 policajev v celam, a sedaj vrši nočno osluzbo 80 redarjev. V sled zgoraj omenjenih vlomov je odredil gospod višji policijski svetnik in predstojnik mariborske preštevne policije, da bodo odslej tajni policisti ponoči nadzirali navadne policaje ali res vršijo stražno službo ali ne. Pametna odredba, samo malo pozna — posebno za krojača Kokalja in trgovca Zentnerja.

Hotela je pobegniti orožniku in je skočila iz vlaka. Zena rudarja Zalokarja iz Hrastnika je bila aretirana od orožnika, ki jo je hotel prepeljati v ljubljanske zapore. Med postajama Laze—Zalog pa je aretirana Alojzija skočila iz drvečega vlaka, padla je s tako silo, da je dobila težke notranje poškodbe. Mesto v zapor so jo morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

Tatvina zlatnine na debelo. V Zagrebu so doslej neodkriti vlomilci vdrli v stanovanje dr. Gottlieba in odnesli raznih biserov in zlatnine v vrednosti 300.000 K. Zapri so več osumljenih oseb, a so jih morali zopet izpustiti, radi pomanjkanja dokazov.

Smola s celim kotlom denarja. V Zagrebu so prošli petek opazili, da je v prometu — zlasti na trgu za življenske potrebščine — izredno veliko število bankovcev po 50 par. Policijska poizvedovanja so dognala, da so sumljive bankovce izdajali večinoma delavci iz zagrebske tovarne papirja. Policija je dognala sledeče: V sled odredbe poverjenišva za izdelavo novčanic je bilo iz zagrebske litografije na Savski cesti prenešenih 4 milijone novčanic po 50 par v tovarno za papir z naročilom, da se te zaradi neke tiskovne napake, iz prometa